

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

Цена за Србију:

НА ГОДИНУ	6 дин.
НА ПОЛА ГОДИНЕ	3 дин.
ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ	9 дин.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Преглату ваља сласти унутрницом на општин-
ски суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
Неплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

САСТАНАК

одбора општине београдске држан 18. Јуна 1888 г.

(по стенографским белешкама)

почет у 6 часова по подне.

(СВРШЕТАК).

Председник. Молим вас господо, ви сте пре решили да се Миријевска и Цигљарска улица што пре нивелишу и калдрмишу. Ја сам усљед тога држао лицитацију а овде је и г. инжењер Чађевић, који ће вам саопштити резултат лицитације. (Чађевић чита протокол лицитације).

После држане лицитације г. инжењер нашао је за нужно да му се даду акта и он је поднео један извештај. Изволте чути. (Чађевић чита. Даље прочита и лицитационе услове).

Др. Марко Лeko. Ја би имао једну стручну напомену на реферат г. инжењера Чађевића. Он вели, да ће ова калдрма, о којој говоримо, бити чврста као од хидрауличког креча, јер употребљени материјал по своме хемиском саставу одговара хидрауличком кречу. Међу тим то није у ствари. Ма како да је материјал, који г. инжењер за прављење те калдрме предлаже, по своме саставу сличан хидрауличком кречу, ипак ваљало би га пре свега пећи и мешати, па тек да би могао бити оно, што је хидраулички креч. Ако се и на томе много оснива јачина ове калдрме, онда ћемо се преварити. (Чађевић: Ја никако нећу да кажем комбинација ташмајданског и колубарског песка одма постаје хидраулична. Али пошто су главни сајетојци у тој смеси који чине хидраулитет, ја сам за то рекао „надам се“ да ће се у низу времена боље стврднути).

Коста Главинић. Ја би молио г. Чађевића да ми каже, да ли су обе улице изложене јакој бујици? (Чађевић: са свим велика бујица, јер се вода из више улица тамо слива и на читав километар и по има да се земља транспортира).

Могла би се лицитацијом одобрити не само под тим условом да се у уговору каже, да ће се поса уступити другоме, ако предузимач не ради по уговору, и то на његову штету, јер са обзиром на услове и излицитирану цену, држим да се лицитант нада да ће моћи и лош рад протурити. (Чује се: све је то стављено у уговору).

Петар Видаковић. Мени се чини да је ово лукеуз градати овако јаку калдрму на крају вароши. Има много лица које су слабијом калдрмом калдрмисане а на виднијем месту и потребније. На пр. пут од жељезничког ђумрука није скоро никако ни калдрмисан. Има улица које воде ва

Саву па ни једна пије овако тврдо калдрмисана, а ми хоћемо да правимо овако тврду калдрму за Вишњицу.

Ја би молио да се тамо направи какав макадам.

Кад би цела варош калдрмисана била коцкастом калдрмом, онда би се могла у том крају јача калдрма правити, а иначе кад у сред вароши стоји гора калдрма, нема мислим места на крају вароши правити овако тврду калдрму.

Гргур Милековић. Не треба се осмејкивати. На том је месту нужно да се тако јака калдрма направи из два узрока: да спроводи воду и да издржи терете.

Да се макадам прави то нема смисла, јер ће га вода однети. Није дакле ово лукеузна калдрма, већ је нужа натерала, да се овако широко камење меће.

Милутин Марковић. Што се тиче начелног питања то је раније свршено.

Што се тиче каквоће калдрме, ја мислим да је и о томе толико говорено, бар 15 пута био је говор о томе; нарочито о томе, да је општина чинила трошкове више и опет су остављане рупе и провале да се није могло да пролази. Имали смо и тегобе и незгода због тога пута што предузимач који носи нечистоћу, није могао да изврши уговор. Сад пошто су стручна лица то оценила а и због јаких бујица ја мислим да не треба ни да говоримо више, него да приступимо раду и да усвојимо лицитацију с тим, да нашем инжењеру кажемо, да води строг надзор о изradi, а предузимача оставити нек сам о себи води рачуна.

Гргур Милековић. Овде треба знати да је вода врло велика и односи све. Није овде само калдрма него је и канал који одводи воду.

Петар Видаковић. Мени је жао што г. Гргур као инжењер не зна, да има још улица, гди вода односи и калдрму. Прођите г. Гргуре улицом која води од Зеленог венца у Савамалу, али истина тамо нема дијурне — па ће те се уверити.

Председник. Држим да треба и ја коју реч да кажем о овој ствари.

Ви сте господо заборавили, али ја не смем да заборавим.

Нама је од државне власти дошло наређење, да тај пут начинимо иначе ће власт сама о нашем трошку начинити. И кад морамо градити, онда сам и ја зато да се калдрма што јача направи.

Стоји и оно шта каже г. Видаковић, да бујица у оном сокаку што води од зеленог венца на Саву односи калдрму и ја сам због тога морао да ударам коље и да калдрму утврђујем и баш због тога треба и овде правити јачу калдрму, па ће се и онде направити тврђа.

Право да вам кажем ја делим овде мишљење оно у реферату инжењера изложено и пре би се с њим сложио, јер на сву прилику према условима и цени овај ће се

предузимач сурвати. Но то је његова ствар и ја мислим да треба увејити лицитацију. (Чује се: врло добро).

Коста Главинић. Мени чудновато пада вечерас понашање г. Видаковића. Он сматра ову калдрму као лукеузну. То не стоји, јер је потреба и нужа овакову калдрму изазвала. Ја непознајем обе те улице потпуно, али добро познајем један део миријевске улице, и ту се мора употребити што крупније камење. Сама калдрма како је изишла на лицитацији, према условима, није скупа, и може се одобрити.

Што каже г. Видаковић да има улица, које су некалдрмисане и то стоји, али су те улице од малог значаја а ове две улице су са много живљом комуникацијом те се због тога морају добро осигурати. Макадам на овоме месту не може никако да опстане нити се то може овде применити, јер би га прва бујица однела.

Дакле направити што и то као што треба, по моме мишљењу, није лукеузно, већ је потреба, те да се општина не штети чешћом оправком.

Петра Видаковић. Ја морам ипак да говорим кад г. Главинић говори а не зна положај места. Он каже да не зна да ли треба широко камење за целу улицу а за једно парче вели да треба. А кад то не зна треба прво да види на онда да говори.

Коста Главинић. У тој комисији био је поред инжењера општинског и један стручњак из одбора, па сад су они нашли да овака калдрма треба да се прави и кад они то кажу, онда ја морам да помажем мишљење стручњака јер је за мене њихово мишљење претежније од г. Видаковићевог.

На последку држим да су г. Видаковићеви вицеви сасвим неумесни и да би он требао да је мало обазривији у оваквим стварима.

Председник. Овде је господо извештај комисије која је била присутна при лицитацији и извештај каже, да је лицитација остала на овоме Стевану по 3·28 од метра.

Инжењер је дао своје мишљење и вели да ће предузимач по овој цени а према теретним условима пропасти.

Најпосле господо одборници су казали да наше није да предузимача тоторишемо.

Дакле сад можемо приступити решењу.

Милан Банковић. Хоће ли само онде где је она рупа бити оваква калдрма или свуда и молио би да чујем колико ће то да кошта?

Председник. Од тога угла па до краљеве штале, а одавде на даље биће насип.

Само калдрмисање коштаће 19975 динара а са одкопавањем кошта ће 27 хиљада динара.

Коста Главинић. Кад има овако по две три улице да се одкопавају ја мислим да би zgodније било, да се не даје све једном, него да се подели на партије. Има предузимача који би могли да приме мање послове и тим би се брже поса вршио а учинило би се добро и оваковим мањим предузимачима, и општина би јевтиније прошла.

Председник. Па за одкопавање није велика кауција, 50 дуката. Да решимо господо прво питање о калдрми.

Хоћете ли гласањем? (Хоћемо).

Ко је за то да се одобрим лицитација нека каже „за“ а ко је против, нека каже: „против“. (Настаје гласање).

(После гласања).

Већина је да се лицитација одобри, за то оглашујем да је лицитација одобрена.

Сад долази на ред питање односно одкопавања, Чујте реферат г. инжењера. (Чађевић чита).

При овој лицитацији присутан је био г. Зака Поповић.

Захарије Поповић. Лицитација је била врло уредна.

Председник. Па за што изгледа да ја цена овако скупа.

Захарије Поповић. За то, што се каже, да тамо има нека три ката калдрме да се откопавају и кад се ово узме у вид онда није скупо. (Чује се: свршено је).

Председник. Ја мислим да се држи још једна лицитација. (Добро).

Како би било да одредите 2—3 одборника да буду присутни при лицитацији, па ако буде корисна за општину, да они одобре исту — те да се одмах и рад одпочне. (Чује се: нека остане до друге седнице). Добро, онда ћу вам ја у идућој седници поднети нову лицитацију на одобрење.

Сад имамо да решимо још за два канала. Један је код влиће г. Николе З. Поповића за који власт полицијска тражи да се одмах затрпа, а други је код жељезничке станице.

Молим да решите начелно да се та два канала начине.

Петра Видаковић. Ја сам мишљења да се и трећи канал направи, а то је код куће Марка Силистарца. Ја сам као члан санитетске комисије прошао тамо са комисијом и дао сам реч да се исти оправати.

Председник. Молим вас решите за ова два канала, а за то ћемо доцније гледати шта ћемо.

Усваја ли одбор у начелу да се поменути два канала оцаве? (Усваја).

Сад изволте чути уверења која се траже. (Секретар прочита).

Састанак је закључен.

Састанак је овај трајао до 8 сати по подне.

САСТАНАК

одбора општине београдске држан 27 Јуна 1888 г.

почетак у 6 часа по подне.

Били су: председник г. Ж. Карабиберовић, члан суда г. Јанаћ Јанковић, чланови одбора: г. г. Коста Петровић, Петар Д. Видаковић, Светозар Боторић, Станко Петровић, Свет, Милојевић, Хајм Д. Азриел, Ђорђе С. Новаковић, Дим. Ђ. Миловановић, Милорад Јанковић, Самуил Пиаде, Др. М. Т. Леко, Захарије З. Поповић, Никола Ђорђевић, Глиша Јосиповић, Светозар Карапеша, Коста Д. Главинић и Мил. Ж. Маринковић.

Председник. Молим вас, господо, састанак је отворен. Чујте протокол последњег састанка нашег.

Секретар прочита.

Председник. Има ли ко шта да примети? (Нема). Дакле прима се? (Прима).

Пре но што прејемо на дрвени ред, ја ћу бити тако слободан, да вам поднесем један акт, који сам добио од школеког пододбора на Дорћолу. Њима истиче рок закупа куће за школу о Митрову дне, и тај је одбор, по правилима, која постоје, нашао кућу са већом киријом. Пре но што би главни одбор решио то питање, ја вас молим, да саслушате тај акт и да дате своје мњење,

Секретар прочита.

Председник. Као што видите, господо, пододбори су овлашћени да то чине, но без одобрења главног школеког одбора не могу да раде. Но, овде се тражи и већа сума за кирију, па за то је нужно и одобрење политичког одбора. Сад, ако би се узело више зграда, имали би и више издатака, у толико, што би за свако оделење морали имати по једног фамулуза, а овамо се предлаже да буде један; за тим се дрва више горе и т. д.

Петра Видаковић. Ја бих молио, да нам кажете, где је та кућа.

Самуило Пијаде. Та је кућа на Дорћолу сниже Талетове кафане. Та је кућа узета пре три године по 30 дук. месечно, и то има свега 3 собе. То је тако погођено. И ја сам члан тога пододбора, али нисам био ни први ни други пут при погодби. Ми треба да тражимо и на другом месту, а ја мислим, да се у томе крају може наћи и друга која кућа. 5100 динара та кућа неће никад добити на Дорћолу ни после 200 година. Та је зграда била направљена за кафану, па кад је газди дата оволика кирија он је онда дао за школу.

Св. Милојевић. Ја мислим, да је г. председник прехитрио с овим предлогом: главни школеки одбор још вије ни одобрио предлог пододбора.

Председник. Ја сам председник главног школеког одбора и ја вам за то износим ово овде, да ако ви одобрите онда и ја да одобрим. Ја мислим, да то није умесна примедба. Ја нећу ништа да одобрим без вас. Да је остала стара цена, ја не бих имао потребе ни да пред вас износим; но по што се тражи већа цифра, морам да вас питам.

Мислим, да би најбоље било, да се каже: политички је одбор решио, да је цена велика и да треба тражити другу кућу.

Петра Видаковић. Овом приликом имао бих, да учиним један предлог.

Ја бих молио, да нам се у што краћем року поднесе списак: које зграде за школе држи општина под закуп; по коју цену и кад им истиче рок закупу. Јер ми по овој цени изгледа, да ми имамо још школа које се тако скупо плаћају. Мени се чини, да ћемо ми моћи наћи боље зграде и јевтиније. Ја бих молио, да ме потпомогнете, ако се још који слаже са мном. (Врло добро).

Председник. Ја се примам, да тај списак поднесем.

Дакле ја ћу да пишем пододбору, да политички одбор није усвојио њин предлог и да је решио, да се тражи друга кућа. (Врло добро).

Молим вас, изволите изабрати неколико г. г. одборника, који ће то у друштву с пододбором радити.

Изабрани: Петра Видаковић, Захарије Поповић и Та-насије Наумовић.

Самуило Пијаде. Како би било, да то преко новина јавимо.

Председник. Ја ћу одмах да јавим председнику пододбора, да одбор политички није њихов предлог одобрио и да је одредио ову господу одборнике, који ће тражити с пододбором другу кућу. Па се онда ви састанете, напишите оглас, а општина ће га отштампати.

Господо. Ви знате, да смо ми једном приликом решили, да насип, који води жељезничкој станици и који је поплавом јако покварен, оправити. За тим су нека господа предлагали, да се набави камен. За то је држана лицитација, коју сте ви одобрили. Ја сам после позвао палилуце да они вуку камен из мајдана. Ја сам их једва склонио, али кад су отишли тамо, они су побегли и казали: да ни по коју цену неће да вуку камен из оних јаруга. Ја сам с тога наредио, да се ташмајданским песком нешто поправи. Сад ми доставља наш инжењер па каже: ви ћете платити прескупо шљунак који ће нам бити потребан, него боље је, да се доњи шљунак ископа па онда мете песак, а тај шљунак после, да се набије као горња подлога. То би било јевтиније и правилније. Један је пристао, да за 1-20 дин. од квадратног метра извуче сву ону подлогу доњу и да набије целу површину. Ја сад у тај посао не смем, да се упуштам без вашег одобрења. Ствар је хитна, ја сам добио већ неколико пута опомену од г. министра грађевина да то општина оправити, а то је простор од 2400 кв м.

Св. Ботурић. Да ли би се то могло калдрмисати. Јер овако ми ћемо непрестано поправљати, а пут неће никад ваљати.

Председник. Ту има 40 м. ширине и тај простор да се калдрмише, било би много скупо. Но пошто за сад не располажемо са доста новаца, то је боље да се тај ма-кадам поправи.

Св. Караџевић. Ако ће он да вади и камење и шљунак, па онда на ново да слаже, то неће бити скупо, ако изради по 1-20 дин. од квадр. метра.

Никола Борђевић. Ја мислим, да би то било неправилно, кад би се шљунак вадио. Ми знамо, да код тих путева, што год се слегне један пут, то кварити и понова насипати нема смисла.

Мислим, да ће за општинске интересе бити најзгодније, да се шљунак набави. Биће врло мала разлика између овога насипања и онога вађења. Увек то крпље изгледа јевтиније а у ствари је скупље. Овде треба прво вадити шљунак па онда набијати камен па шљунак, а међу тим онде треба само посути шљунак.

Председник. Разлика није мала. Инжењер каже: ово кошта 1-20 а оно 2-70. Овако би се могло брзо израдити, а онако треба држати лицитацију за шљунак; и кад ће то бити готово?

Никола Борђевић. Ја знам из искуства, да кад је општина тако шпарала увек је скупље коштало. Општина треба да покаже вољу да оће да ради, а не може се силом одједаред свршити. Моје је мишљење, да се не раскопава, јер тај начин никад не може имати сталности. Нека кошта и једну трећину скупље, опет је много корисније, да се насипе.

Председник. Добро господо. Ја бих желео, да се што пре одазовемо захтеву г. министра.

Св. Боторић. Ви сте нам казали пре неколико дана, да ће се приступити калдрмисању Београда. Ако мислите да има изгледа, да ће то скоро бити (онда ће прво место заузети улица код жељезнице) да Београд добије сталну калдрму, то ће бити најбоље. Што не би сад одмах приступили томе послу, кад овим крпежом ми нећемо никад имати ни путева ни калдрме.

Председник. Ја ту ствар нисам пред одбор изнео зато, што нисам имао шта да износим. Могу вам казати, да сам пре 8—10 дана добио право, да општина може vadити камен из топч. мајдана, из кога је и пре vadила, а то је иза мале гостионице у Топчидеру. У томе мајдану важе се има способног камена за коцке. Чим сам добио тај акт, ја сам одмах телеграфисао томе странцу, који је јуче сам дошао и повео мајсторе, да израде мустру, па кад буде то готово, онда ћу вам јавити. Он се прима, да за 3 године изради калдрму и да му се плаћа од метра и то да му се постепено исплаћује интерес и одплата. То сам хтео, да вам на то питање одговорим. Но ово треба да се привремено оправи. Ако се тај начин усвоји, онда би ово ишло у прилог онога што ја кажем, да се не даје много новаца на оправке.

Сад молим вас, ако усвајате ово, да изберемо 2 одборника, па да се та ствар сврши.

Св. Боторић. Нека се одреди комисија да се та ствар привремено сврши, а после ћемо да се то калдрмисе.

Ник. Борђевић. Ма колико, да се сваки Београђанин радује, да се калдрма направи, ипак то иде тако тешко, да предузимач неће приступити раду ни за две године.

Ако се ова улица оправи овако, као што ви кажете, ја вас уверавам да ћете још Фебруара месеца морати опет да оправљате, па ма како набијали.

Председник. Онда молим вас, одредите једну комисију па нека она то сврши, како нађе за добро.

Изабрани: Н. Борђевић, К. Главинић, Глиша Јосиповић и Св. Боторић.

Председник. Дакле ова ће господа дефинитивно свршити ову ствар или по моме предлогу, или по предлогу г. Борђевића. (Тако је),

Св. Боторић. Пре 10 дана одбор је предложио, да се спусти цена лебу од 19 на 17 пара д. Шта је узрок томе да до сада та ствар није свршена.

Председник. Ја не знам. Ја сам одмах послао Управи наше решење. Али сад ми важе г. члан суда, да је управа вар. послала један акт по тој ствари.

П. Д. Видаковић. Како одбор општински нема права да решава о цени леба, него само може предлагати полицијске власти — управи вар. — повишење или спуштање цене лебу, то бих ја молио да се у будуће негреша и не изазива негодовање полицијске — надлежне — власти напрема одбора.

М. Миловановић. По што то није ва дневном реду, да идемо даље.

Мил. Маринковић. Молим вас, господо, ко је дозволио ономе странцу, да сме на улицама држати своје кантаре за мерење кад смо му ми забранили.

П. Видаковић. Ја мислим, да ће се цео одбор држати своје раније одлуке, да се њему забрани размештање кантара по улицама.

Председник. Онај човек, који је то право тражио, није у Београду. То је био неки Џидић.

М. Маринковић. Он држи кантар пред Ванђеловим дућаном. Да ли је то општинско или није не знам.

Ник. Борђевић. Општина му може забранити, да не држи кантаре на општинском земљишту, али ако он хоће, да држи у дућанима, онда му она то не може забранити.

П. Видаковић. Ја бих молио г. Борђевића, да нази на говоре. Ја сам казао да му општина забрани размештање кантара на општинском земљишту, а улица пред Ванђеловим дућаном својина је општинска.

Н. Борђевић. Ја нисам ваш говор споменуо.

Председник. Ја ћу писати Управи, да је један грађанин тражио то право, али му одбор није дозволио, и да се према томе моли управа да забрани намештање кантара по јавним местима.

Св. Караџевић. Ако Ванђел Тома важе, да му он плаћа кирију, што држи пред његовим дућаном како ћемо онда?

Н. Борђевић. Полиција је забранила, да се ништа не сме држати пред дућан има. Мислим да онда и ово треба да забрани. Општина дозвољава да се што може држати на улицама или пијади, и по томе кад она што забрани не може нико то дозволити.

Општина треба томе да се одупре.

М. Маринковић. Ми смо то претресали у одбору и забранили смо. Он сад ради против нашег решења: врши самовољу и багателише одбор.

(Свршиће се).

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Г. Иван Мрк. Вуковић, судија суда округа крушевачког у пензији, поклатио је за сиротињу општинску 93:31 дин.

На овако племенитом дару Суд општине београдске у име своје сиротиње изјављује дародавцу благодарност.

Из седнице 17. Августа 1888. год. ББр. 2534. у Београду.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

КАРАКТЕР

(по Смајлсу)

ХП.

Друштво књига.

Књига је свет, у коме се не само даје живети него и уживати.

Вордсворт.

(НАСТАВАК).

„Мемоари“, пак, једног Сан Симона јесу и нешто више; јер нам они износе чудесну анализу појединих карактера, и садрже најбогатију збирку, тако да кажемо, *анатомских биографија* какву је икада ико у једну књигу сложио. Лично, Сан Симон би се могао готово посматрати и у светлости каквог посмртног дворског уводе Луја четрнајестог, јер је имао праву *страст* да прочита људски карактер, да прокљуба побуде и смерове њихове, и да их докучи чак и из погледа очији и израза лица, разговора или и доконице њихове. „Ја добро штудирам“ — вели он сам — „све моје карактере, и њихова уста и њихове носове, и очи и уши“. И доиста, што год је тај човек чуо, видео или приметио одмах је то у своју књигу са необичном брзином забележио. Као бистар и ваљан посматрач он је умео видети и кроз маске лукавих дворјана, и *њихове* тајне докучити; а жеђ, коју је он у тако омиљеној му студији имао и гајио, изгледала је нешто незајазно, па чак и свирепо. „Ни најрадозналији анатомиста“ — вели Сент-Бев — „није у још купцајућим грудима изданутог створа брже довлачио свој инструменат да пронађе болест која га је мучила, но што је овај човек забадао своје перо у копије људског карактера“.

И Ла-Бријер имао је исти дар проницавости карактера. Он је посматрао и изучавао свакога око себе. Упињао се да продре у људске тајне и повлачио се у своју одају да тамо, с преомишљајем, изради њихове слике, враћајући им се од времена на време са кичицом поправке, уживајући у њима као какав вештак у своме раду. Оно, могло би се рећи да главни интерес биографије, нарочито биографија фамилијарног рода, лежи у обронушкој природи њеној. Ово поименце вреди за тако зване „*Memoire pour servir*“ у којима има доста и скандала. Али и ти аброви и скандали показују колако се и људи и жене интересују да знају једно другом личне историје; које, кад им се пруже у виду биографије чине им највеће задовољство, а дају и нај-

боље поуке. За цело, биографија — самим тим што је део инстинкта човечија — јесте и грана и то најпопуларније грана литературе, па јављала се она у облику фикције, анегдотске успомене, или и просте приче и приповедке. И опет велимо, сумње бити не може да ону ненадмашну пажњу, коју на се обраћа фикција, па била она поезија или проза, објашњава поглавито биографски елеменат њен. Омирова „*Илијада*“ на прилику дугује чудесну популарност своју Ђснију, који је умео онако живо да представи поједине и јуначке карактере — и то — ма да се ту опширно не описују саме личности него оне излазе на видик из саме радње своје. „У Омиру“ — вели Др. Џонс'н — „налазе се такви карактери јунака и такве комбинације јуначких особина, да удружене снаге човечанства нису могле да даду до сад боље“.

И Ђеније Шекспиров показао је исту моћ сликања карактера, и драматског развоја људских страсти. Његови јунаци излазе нам пред очи као да су живи, као да дишу и да нам зборе. Исто тако и Санко-Панза једног Сервентеса, јесте, до душе, и ружан и вулгаран, али је савршено човечан и природан. Нити су мање живи карактери у у Ле-Сажеву, Жил-Блазу, у Голдсмитову „Викару од Векфилда“, и у Скотову чудесну записнику. Сви они личе на људе с којима као да се и сами познајемо. Најзад и највећа дела једног Де-Фоа нису што друго до биографије. Јер његов Робинсон Крусо и *Пуконик Џек* тако су живо и потанко описани, да је тешко узети их за измашљене јунаке.

Ну, и ако најбогатији романтика лежи у стварном њивоту људском; и ако је биографија — самим тим што описује доиста претрпљену радост и жалост нашу, и победу и поразу, — кадра да нас заинтересује нише но и најсавршеније фикције и уобразиље, опет је чудновато, да се тако мало људи одавало овој грани писања. Великих радова уобразиља пуно — док се велике биографије дају и на прете избројати. Сад, може бити да је ово за то што се животописи као оно живописи слабо плаћају. Биографија при том условљује тежак и трудан рад, вешт избор и мудри распоред факата, које такође треба претходно и пажљиво покупити, као што треба свему дати извесну привлачну форму и округлину; док је у роману слободно пишчевом уображењу да зада себи и наслика какав хоће карактер, без обзира на историју или на реалност обична живота. Оно истина, ни ми неоскудевамо у тешким и мртвим мемоарима, али већина их је једва боље од проста инвентара, сложена помоћу маказа

колико год и пера. Јер, као што се Констабл изразио о слици једног слабијег вештака — „да је извадио и мозак и кости из свога јунака“ — даје се применити и на велику класу живописаца као год животописа. Оно што ми тражимо то је жива слика жива човека; али — авај — наћи ћемо често у њој слику самог биографа!....

Спора нема да се и за животописце као год за живописце тражи и добро око као год добро перо или кичица. Обичан вештак видеће само црте лица у своме јунаку, а велики уметник познаће живу душу која сија кроз оне црте, и пренеће ју на платно. Џенс'н је једном умољен био да помогне неком капетану да напише *помен* покојну му владици; па кад је први (Џенс'н) затражио од капелана да му каже шта зна о покојнику, овај није могао да састави ни две у накрет. Видев то Џенс'н седне па напише: „како их мало има који ће, по што су живели с људма знати о њима да кажу“.

За сам Џенс'нов животопис имамо искључно да благодаримо једном Босуелу који је умео да уочи и прибележи све оне ситне навике и карактеристике које доприносе занимљивости сваке биографије. Из прости поште и љубави према свом јунаку, Босуел је доиста уснео у случају где би већина писаца, на сву прилику, тражила. Тако, на пример, он се упуштао и у такве појединости да нам прича: „како је Џенс'н, на путу, имао обичај да носи у руци по једну добар инглески штап, од растовине, па додаје: „да вам и Др. Адам Смит, у реторичким му предавањима у Гласгоу прича: како му је мило било да дозна да је Милтон имао на обући узице а не опуте“.

Босуел нам казује о Џенс'ну и како је изгледао, и како се носио, и како се понашао — једном речју — све што се речима представити може. Да није, управо, било Џенс'ну овога шкотског адвоката (Босуеле) који га је тако интимно познао и ценио, сва је прилика да и он сам (Џенс'н) не би данас тако високо стајао у инглеској литератури.

У књизи Босуела Џенс'н живи као Џенс'н и без њега једва да би што од имена књижевна оставио; јер су и други људи велика дела потомству привредили, па им се готово ни гроб не зна. Шта не би на прилику ни данас дали за једног Шекспировог Босуела! — кад се помисли — да више знамо о дичној историји једнога Сократа, Хорација, Цицера, Августина него ли о највећем песнику своје земље и племена. Управо, све што знамо о њему то је да је био добар управник позоришта; да се у пуној снази живота повукао у своје место

рођења, и да је ту сарађен са обичним паланачким почастима. О томе каква је била његова вера, каква политика и искуство, и какви односи са сувременицима — ништа не знамо. Чак изгледа да у оно време није ни опажена величина његова, и да је дворски поета Бен Џенс'н више слављен што је на позорници умео да декламује Шекспирове стихове но и сам Шекспир.

Нити могу увек људи да узму тачну идеју од својих сувременика. Име извесног државника, војводе, или монарха може се са пуним устима изговарати од једног нараштаја, а у другом да се заборава као да га никад није било. „Ко је, бога ти, данас краљ?“ имао је обичај да пита своју ћерку живописац Грез у току прве француске револуције, када сваки час искакаху на површину нове величине, да у брзо опет изчезну и заборава се предаду. „А знаш ли кћери, ко је и данас краљ?“ дошао би Грез — па одговорио: „Омир и Рафаило. Они су ти велики грађани који ће преживити све ове данашње величине којима ја збиља, до сад ни имена нисам знао.“ Међу тим, о личној историји Омировој ништа се не зна, а мало се зна и о Рафаиловој. Чак ни о Плутарху, који је описао живот толиких других, нико од сувременика му (а било је ту отличних римских писаца) није му ни имена споменуо Од Кореција (живописца), који је умео да друге тако верно нацрта — немамо ни једне поузлане слике.

У осталом, било је људи који су јако утицали на своје време, али који су праву славу побрали тек код потомства. Глас Виклифа, на пример, био је у своје време глас вапијућег у пустињи, а Виклиф је у ствари патријарх Реформације. Исто тако, неки од највећих ђенија рода људског имају да се похвале само са најкраћим биографијама. О Платону, томе оцу моралне философије, немамо никакве личне белешке. Не знамо чак ни да ли је имао жену и децу. О Аристотелу, пак, постоје најразнија мњења. Једни веле да је био Јеврејин; други, да је он само добио нужне податке од неког Јеврејина; једни веле, да је држао апотеку; а други, да није, него само да је био син једног лекара; једни веле да је био атеиста (безбожник) а други опет да је веровао и у свету Тројицу, итд. итд.

Па кад овако стојимо са великанима старог света, да ли смо бар боље обавештени о ономе модерног сопственог? Шта знамо на пример више о писцу „Виле краљице“, о једном Спенеру, или о Ботлеру томе аутору „Худибрале“, ако не да су сиротински живели, па у сиротињи и умрли. Или

знамо, ваљда, више о Јеремији Телору, томе зло-тоусту нашем, који би нас доиста својски занимао. И нема ли право писац „Филипа од Артевалда“ кад вели: „да свет ништа не зна о највећим сино-вима својима“? Доиста, заборав је сила, кадра да завије у густе плаште своје и највеће људе и нај-веће радове. Августин, на пример, говори о *Романијусу* као највећем ђенију какав је икада живео, а ми знамо само за такво једно име. Човек је за-борављен као што су заборављени и ваимари Пи-рамид. Гордијанов епитар написан је на пет језика, па се епет у магли заборавио и изгубио.

Живот многих људи, описа достојан, остао је непознат. Још најбоље су, у том погледу прошли књижевници а то зато што њихове књиге имају интереса за књижевнике, — какве не могу да имају људи чије живот делима написан. Тако на пример, описан је толико пута живот једнога Голдсмита, и Свифта, и Сперна и Стила, а о толиким великанима на пољу борбе, рада и науке није ништа забеле-жено. Живот једног од највећих физиолога наших Сер Чарлса Беле, остављен је да га опише један Француз Амеде Пишо; а живот Гетса описан је од једног Инглеза, као опет живот Фридриха Великог од једног Шкота.

(Свршиће се).

О Г Л А С

Суд општине београдске издаће путем јавне лицитације следсћа имања и разна права општин-ска под закуп и то:

1. За набавку кова за коње чете пожарне на дан 22. Августа т. г. за једну годину.
2. За набавку од 30.000 до 42.000 кила гаса за осветлење вароши за годину дана на дан 23. Ав-густа т. год.
3. За набавку 600 туцета машине и до 400 метара платна за фењере, на дан 24. Августа тек. године.
4. За набавку потребне количине нови и оп-равку стари фењера за годину дана, на дан 25. Ав-густа т. год.
5. За набавку 300 до 350 метарских хвати дрва за огрев општински и школски на дан 27. Ав-густа т. год.
6. За набавку разнога канцеларијског мате-ријала за општину и школе, на дан 30. Августа тек. године.
7. За оправку свију возова општинских за годину дана на дан 31- Августа т. године.

8. За набавку до 600 кила олова за маркирање меса на кланици, на дан 1. Септембра т. године, и најзад

9. Лицитација за чишћење пијаца и других места општинских за годину дана, на дан 2. Сеп-тембра тек. године.

Лицитација ове држаће се у рачуноводству Суда општинскога.

У име кауције полаже се за ков коња 100 динара, за набавку гаса 470, за набавку машине 100 а за набавку платна 100, за набавку нови и оправку стари фењера 300, за набавку дрва 600 динара, а кад се лицитација одобри измириће ли-цитанди и ресто 20%, на целу излицитирану суму, за набавку разног канцеларијског и школског ма-теријала, 10% од вредности излицитиране суме, за оправку возова 200, и за набавку олова за марки-рање меса 100 динара, у готовом новцу или па-пирима српским од вредности.

Ближи услови за давање свега овога под за-куп могу се видети сваког дана у канцеларији ра-чуноводства судског а и на сам дан лицитације.

Лицитација почиње свакога дана од 8 до 12 пре и од 3 до 5 сати по подне — када ће се за-кључивати изузимајући случај где се надметање и после овог рока продужи.

Позивају се сви они који би што од помену-тих имања, права и другог хтели узети да одре-ђених дана дођу на лицитацију.

Из седнице Суда општине београдске СБр. 8723. 23. Јула 1888 год. у Београду.

ОБЈАВА

Према решењу одбора општинског од 23. ов. мес. суд општински јавља грађанству, да ће се и ове године дозвољавати копање и ношење песка са дунавске обале а са одређеног места, пошто сваки, који жели носити песак плати општини у напред, за свака кола песка по 30 пара дин.

Такса се полаже у Суду општинском члану суда г. Јанаћу М. Јанковићу.

Сваки онај, који се ухвати да без дозволе носи песак, или, код кога се нађе дунавски песак а не буде могао доказати да је општини платио таксу, сматраће се као кријумчар и казнити за свака кола песка петоро струком казном.

Од стране суда општине вароши Београда 26 Јула 1888. год. СБр. 8495.

ЛИЦИТАЦИЈА

Пошто на дан 26 Јула тек. год. према закону није био довољан број лицитанта за набавку цигаља потребних за зидање гробница на новоме гробљу, то ће се на дан 24 тек. месеца од 3 до 6 сахати после подне поново држати у инжињерском одељењу суда ово општинског јавна усмена лицитација за набавку потребне количине цигаља за зидање гробница.

Кауција полаже се при лицитацији у 500 динара у готовом новцу или у државним папирима.

Ближа условија могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана у време канцеларијско.

После свршене и закључене лицитације неће се примати никакве понуде.

Из седнице Суда општине Београдске ГБр. 571 16. Августа 1888. год. у Београду.

Пострадалима од поплаве

Одбор Госпођа и Господе, што је другог дана тројица ове године приредио у Београду забаву у корист постралих од зимушње поплаве, предао је управи „Друштва Св. Саве“ суму од 9320 динара као чист принос од те забаве, да се подели на онаке страдалнике ради каквих је и прикупљена.

Поред те суме стигло је управи „Друштва Св. Саве“ са других страна још 1024 дин. прикупљених за исту цел.

Управа „Друштва Св. Саве“ овим позива све оне, који су од зимушње поплаве страдали, а желе да им Друштво помогне, да потписаној Управи поднесу до краја септембра ове године молбе с означањем: колику су штету и у чему од поплаве претрпели, заједно с уверењем од својих општинских власти о истини онога што у молбама својим буду навели, и о својој сиромаштини.

Бр. 440.

14 Августа 1888 год.
у Београду.

Секретар
Радк. Петровић

Председник Гл. Одбора „Друштва
Св. Саве“

Свет. Николајевић.

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА
КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

ПРЕГЛЕД СТАЊА НА ДАН 8. АВГУСТА 1888.

	ИМАОВИНА	ДУГ	Сравњење са прошлим стањем
Главница		20,000.000.—	
Акција	20,000.000.—		
Привремене акције		10.000.000.—	
Акционари	7,500.250.—		
Банкноте у течају у злату	145.450.—	11,754.510.—	— 31.720.—
„ „ „ „ сребру } привремене	3,466.460.—		+ 278.040.—
„ „ „ „ сребру } сталне	8,142.600.—		— 124.088.87
Благајна у звечењем новцу у злату	1 080.389.73	5,090.067.84	+ 5.987.81
„ „ „ „ сребру	3,698.462.91		+ 47.155.49
Стр. вредности и салда стр. кореспондената	311.215.20		— 10.678.90
Лисница у злату	1,158.413.82	3,644.058.61	+ 104.425.49
„ „ сребру	2,485.639.79		— 425.—
Зајмови на државне обвезнице у злату	2,501.941.—	3,898.951.—	
„ „ „ „ сребру	1,397.101.—		— 425.—
Текући рачуни домаћих новчаних завода	1,669.010.06		+ 23.148.10
Менице за наплату	9.077.72		+ 3.394.28
Кауције	149.730.—		
Полагачи кауција		149.730.—	
Оставе просте	249.800.—		
Остављачи простих остава		249.800.—	
Оставе по текућим рачунима	2,154.474.59		
Остављачи по „ „		2,154.474.50	
Резервни фонд		20.847.68	
Вредности резервног фонда	16.727.25		
Положене акције српске Народне Банке			
Разни рачуни	37.981.77		
Обвезе по текућим рачунима		95.761.57	— 149.927.98
	44,420.123.75	44,420.123.75	